

**MAAHAN-
MUUTTAJAN
POLKU
TYÖELÄMÄÄN**

Maahanmuuttajan polku työelämään

Teos on tuotettu osana Lahden OSKE LAB -hanketta,
jota rahoittaa Opetus- ja kulttuuriministeriö.
Hankkeen tavoitteena on tukea maahanmuuttajia korkeakouluun ja
työhön.

Tekijät: Marina Shchipova, Valeria Klami, Mariia Baliasina

Lahti, 2021

OPETUS- JA
KULTTUURIMINISTERIÖ

 LAB University of
Applied Sciences

MAAHANMUUTTAJAN POLKU TYÖELÄMÄÄN

- 03 Kenelle
- 04 Työhaun aloittaminen
- 05 Työnhakijaksi TE-toimistoon
- 06 CV:n tekeminen
- 07 Hakemuksen tekeminen
- 08 Tutkintojen tunnistaminen
- 08 Säännellyt ammatit Suomessa
- 09 Lisää koulutusta?
- 10 Ammatilliset luvat
 - 11 Palkatyöhön
 - 11 Yrittäjäksi
- 13 Ole aktiivinen työhakia
- 14 Lisätietoa työpaikoista

03

KENELLE

“

Tämä opas on tarkoitettu Suomeen muuttaneille henkilöille, joilla on suomen kielen kielitaitotaso A2 tai B1 sekä korkeakoulututkinto toisesta maasta.

”

Opas on nettijulkaisu, jossa käytetään aktiivisia linkkejä nettiresurseihin.

Huomio!

Opas olettaa, että sinulla on oleskelulupa, joka sallii työnteon Suomessa.

Oleskelulupaa haetaan
Maahanmuuttovirastolta:
www.migri.fi

Jos et ole varma,
onko sinulla työnteko-oikeus, kysy apua:
www.poliisi.fi
www.europa.eu

04

TYÖNHAUN ALOITTAMINEN

Ilmoittaudu työnhakijaksi TE-toimistoon.

www.te-palvelut.fi

Päivitä sinun suomenkielinen CV ja hakemus.

Hae korkeakoulututkinnolle kelpoisuutta Suomessa.

www.oph.fi

www.minedu.fi

www.valvira.fi

Selvitä onko ammattisi säännelty, tarvitsetko viranomaiselta ammatinharjoittamisoikeuden.

www.oph.fi

Selvitä tarvitaanko ammatissasi muita lupia kuten esimerkiksi hygieniapassi, anniskelupassi, työturvallisuuskortti tai ensiapukortti.

Ole aktiivinen työnhakija.

05

TYÖNHAKIJAKSI TE-TOIMISTOON

TE-TOIMISTO ON TYÖ- JA ELINKEINOTOIMISTO

“

*TE-toimisto auttaa
työn hakemisessa,
kertoo vapaista työpaikoista
ja koulutuksista.*

”

Pääset TE-toimiston asiakkaaksi,
kun ilmoittaudut TE-toimistoon.

Jos sinulla ei ole pankkitunnusta,
ilmoittaudu verkkolomakkeella.

Jos sinulla on jo pankkitunnukset,
ilmoittaudu työnhakijaksi Oma asiointi -palveluun.

Jos sinulla ei ole mahdollisuutta
täyttää verkkolomaketta,
käy henkilökohtaisesti TE-toimistossa.
Ota mukaan voimassa oleva oleskelulupa.

Ilmoita tarkasti kaikki pyydetyt tiedot.
Tämä nopeuttaa asiasi käsittelyä.

Ilmoittautumisen jälkeen
TE-toimisto ottaa sinuun yhteyttä.

TE-toimisto tarjoaa esitteitä ja videoita
uudelle asiakkaille eri kielillä.

06

CV:N TEKEMINEN

CV ON TYÖNHAUN TÄRKEIN ASIAKIRJA

“

Ansioluettelo täytyy tehdä jokaiseen työpaikkaan, jota olet hakemassa.

”

CV eli ansioluettelo kertoo sinun

- osaamisestasi
- vahvuuksistasi
- koulutuksestasi
- työkokemuksestasi
- pätevydestäsi.

Oikeaa ansioluettelomallia ei ole olemassa, koska siihen kirjoitetaan ne asiat, jotka ovat kyseistä työpaikkaa haettaessa.

Hyvä CV kiinnittää työnantajan huomion. On tärkeää, että CV on selkeä, looginen ja hyvännäköinen.

Kaikki tiedot täytyy löytyä helposti.

Hyvä CV on yleensä yhden sivun mittainen.

Tästä löytyy hyödyllisiä vinkkejä hyvän ansioluettelon tekemiseen.

07

HAKEMUKSEN TEKEMINEN

Työhakemus on asiakirja, jossa kerrot, miksi sinä olen paras mahdollinen hakija.

Hakemuksessa kannattaa korostaa sinun haluasi ja motivaatiotasi työhön. Työnantaja haluaa tietää, miksi sinä olet kiinnostunut työtehtävästä, mitä sinä voit tarjota uudelle paikalle ja millainen henkilö sinä olet.

Muista, että hakemuksen tulee olla selkeä.

Voit lukea lisää hakemuksen tekemisestä esimerkiksi [tästä](#).

08 TUTKINTOJEN TUNNUSTAMINEN

Tutkintojen tunnustaminen on päätös siitä, millaisen kelpoisuuden tutkinto antaa työtä tai opiskelupaikkaa haettaessa.

Jos sinulla on ulkomailla suoritettu korkeakoulututkinto tai ammatillinen tutkinto, on tärkeää saada sen tunnustaminen Suomessa.

Tutkintojen tunnustamisesta päättävät viranomaiset. Prosessi on yleensä maksullista.

Tarkista [tästä palveluoppaasta](#), tarvitsetko päätöksen tutkinnon tunnustamisesta.

SÄÄNNELLYT AMMATIT SUOMESSA

Ammatti on säännelty, jos laki vaatii siihen ammatinharjoittamisoikeuden. Jos sinulla on oikeus tällaisen ammattiin omasta maasta ja haluat siihen ammattiin Suomessa, tarvitset viranomaisen päätöksen.

[Tältä sivulta](#) löytyy luettelo Suomessa säännellyistä ammanteista.

09

LISÄÄ KOULUTUSTA?

Suomalaisessa työelämässä arvostetaan koulutusta. Ammattitaitoa on jatkuvasti päivitettävä. Ulkomailla hankittu tutkinto ei välttämättä kelpaa kaikille työnantajille, siksi monet ovat innokkaita opiskelemaan ammattikoulussa tai ammattikorkeakoulussa.

Koulutuksen aikana voi kehittää lisää suomen kielen taitoaan ja oppia ammattisanastoa. Suomalaisessa työelämässä arvostetaan suomen kielen hyvää hallintaa.

osaamisenpaikka.fi-sivustolta löytyy linkkejä suomen kielen kursseille sekä oppimateriaalia.

10

AMMATILLISET LUVAT

LUVAT, KORTIT TAI PASSIT, JOTKA
VAADITAAN ERI AMMATILLISILLA ALOILLA

Joillakin aloilla vaaditaan
jokin voimassaoleva kortti tai passi.
Tässä on muutamia esimerkkejä
sekä esimerkkejä työpaikoista
sekä linkkejä materiaaliin:

- hygieniapassi (kahvila, ravintola, keittiö, kioski, elintarvikemyymälä, päiväkoti tai elintarvikkeita valmistava tehdas): [hygieniapassista ja hygieniapassitestistä eri kielillä](#) ja [selkosuomeksi](#)
- anniskelupassi (ravintola, alkoholimyymälä): [suomeksi ja englanniksi](#)
- ensiapukortti (kaikille ammattilaisille): [materiaali maahanmuuttajien opetukseen](#)
- työturvallisuuskortti (teollisuus ja rakennusala): [koulutuksen materiaali](#)
- tulityökortti (rakennusala, maatalous): [materiaali maahanmuuttajien opetukseen](#)
- tieturvakortti (tie- ja katualueella työskentelevät)
- vaarallisten aineiden kuljetuslupa (tie- ja rautatiekuljettajille)
- ajokortti

Monet työnantajat ovat valmiita maksamaan työssä vaadittavat kurssit ja luvat, mutta työnhaussa on hakijan eduksi, jos sellainen on jo suoritettu.

11

PALKKATYÖHÖN

URAN SUUNNITTELEMASSA
OLISI HYVÄÄ MIETTIÄ
HALUATKO PALKKATYÖHÖN VAI YRITTÄJÄKSI.

Voit aloittaa työuran Suomessa palkkatyössä. Palkkatyössä työnantajalla on velvollisuus huolehtia pakollisista maksuista sekä yleisten työehtosopimusten ja lain noudattamisesta.

Palkkatyössä on mahdollista liittyä ammattiliittoon, joka auttaa eri työelämän tilanteissa.

YRITTÄJÄKSI

Yrittäjyys on vaativa, mutta itsenäinen ja palkitseva polku.

Suomessa on myös kevytyrittäjyys. Se tarkoittaa, että teet pienen määrän työtä yrittäjänä, ja [kevytyrittäjyys palveluhoitaa](#) pakolliset maksut sekä laskutuksen. Kevytyrittäjyys sopii sinulle hyvin, jos haluat kokeilla itsenäistä toimintaa.

Kokoaikaiselle aloittavalle yrittäjälle voidaan maksaa starttirahaa, jota voi hakea [TE-palveluista](#).

13

OLE AKTIIVINEN TYÖHAKIJÄ

“

*Älä anna periksi,
vaikka työnhaku olisi
vaikeaa*

”

Hae työtä eri paikoista koko ajan.
Ilmoituksia työpaikoista löydät
monista eri paikoista,
katso esimerkkejä seuraavasta sivusta.

Kerro tutuille ja ilmoita sosiaalisessa mediassa,
että etsit työtä.

Hae sijaisuuksia ja lyhytkestoisia töitä,
niistä voi syntyä jatkuva työsuhde.

Ilmoittaudu työnhakijaksi yksityisiin
henkilöstöpalveluihin.

Kehitä osaamistasi.
Opiskele kieliä tai taitoja,
joista työpaikassa olisi hyötyä.

Muista, että TE-toimisto tarjoaa
työhaku-, ura- tai työhönvalmennusta
ja ohjaa työkokeiluun.

14

LISÄTIETOA TYÖPAIKOISTA

Palkkatyöstä

te-palvelut.fi
kuntarekry.fi
fi.jooble.org
monster.fi
careerjet.fi
eures.europa.eu

duunitori.fi
oikotie.fi
jobilla.com
rekryointi.fi
tiitus.fi
infopankki.fi

Yrittäjän työstä

ladec.fi
ely-keskus.fi
kela.fi

yrityssuomi.fi
uusyrityskeskus.fi
oma.yrityssuomi.fi

[LABin projekti KOKOMA](#)
[Päijät-Hämeen yrittajat](#)
[Ukko.fi-kevytyrittäjä](#)
[Selko-opas yrittäjyyteen](#)

Tukea työllistymiseen

[Erasmus ohjelma \(2021-2027\)](#)
[Business Finland](#)
[TalentHub](#)

KIRJOITTAJAT:

Marina Shchipova,
projektisuunnittelija,
LAB-ammattikorkeakoulu

Valeeria Klami,
harjoittelija,
LAB-ammattikorkeakoulu

Mariia Baliasina,
opettaja ja TKI-asiantuntija,
LAB-ammattikorkeakoulu

TAITTO:

Marina Shchipova,
projektisuunnittelija,
LAB-ammattikorkeakoulu